

Vicent Alonso

Visat núm. 10
(octubre 2010)
per Vicent Berenguier

Vicent Alonso es va donar a conèixer com a poeta per primera vegada l'any 1980, amb uns poemes publicats a la revista *Cairell* —tenia trenta-dos anys d'edat. Al cap de tres anys va aparèixer el seu primer llibre de poemes, *Vel de claredats*. És una època marcada per la transició política, i on l'esclat de l'anomenada «generació dels setanta», en el conjunt de la literatura catalana, va influir força en concurrència amb els autors que vénen del ple franquisme, com ara, Espriu, Andrés Estellés, Llompart, Martí i Pol, Riba, Vinyoli, entre d'altres.

Vicent Alonso no es troba al marge d'aquest ambient, però sosté una distància i es manté independent en el sentit que la seua poesia té unes exigències intel·lectuals i és força impermeable a certes tendències que influeixen en aquell moment: formalistes, estellesianes, ribianes, ferraterianes, etc. Els seus llibres posteriors expressen, en efecte, aquest to, amb una trajectòria que configura la seua obra fins al present, naturalment encara oberta, que en confirma la positiva individualitat.

Després del primer llibre, en el lapse de tres anys vénen *Albes d'enlloc* i *Ritme de clepsidra*; a partir d'ací es produeix un parèntesi de dotze anys fins que publica *Cercles de la mirada*, i el següent, quatre anys més tard, *Del clam de Jasó*. Com és evident, la cronologia per si mateixa no és un mèrit, però ara sí que indica que el ritme creatiu respon a un procés d'exploració i expressió del món més personal, com ha desitjat ell mateix i com ho palesa la seua producció. Es tracta d'una poesia que transmet una visió molt personal, distant de les lògiques seduccions dels grans poetes catalans però establint un subtil diàleg amb aquests, alhora que, sense ignorar-la, es genera autònomament de la tradició universal. És una lírica que mesura els mimetismes fins a l'indicible i així el que emana, ara i adés, és la paraula singular d'un ésser inserit en el món i en la vida —com a expressió tant de les veus familiars com de les socials—, al capdavall, la seua poesia és un diàleg, on s'intercanvia el tu amb el jo, amb una visió, lúcida, que se sap que no és impune, no defuig la innocència ni l'estupor, i que té afinitats amb Hölderlin. Amb la seua naturalitat, fa i posa paraules que romanen amb imperceptible modèstia, posant i traient vels amb claredats, perquè tot és autobiografia i transcendir-la segurament és el signe d'aquesta poesia madura i humanitzada.

Vicent Alonso també és autor d'alguns estudis literaris, i molts articles de crítica i d'opinió, també de prosa o narrativa dietarista, una escriptura en què sempre se situa lluny de qualsevol voluntat canonitzadora o academicista. Ell mateix ha reiterat que no se sent un crític, sinó un lector a qui agrada reflexionar i parlar sobre els llibres que llig. La seua escriptura serva una tendència al diàleg, al confrontament de parers, a la interpretació de l'eco que troba en l'obra d'altres. Aquesta actitud es constata en el conjunt de la seua obra narrativa, ben caracteritzada pels aspectes

descriptiu i reflexiu, en definitiva assagística, lluny de tot preciosisme, i, per descomptat, de qualsevol presumpció llibresca. Si la poesia està marcada per l'expressió de la síntesi, per una recerca de sentit nou o de l'inefable, entre altres —com així esdevé en la de Vicent Alonso—, en la seua prosa també s'aprecia aquesta singular recerca de sentit nou, però evidentment amb recursos narratius que tot i que contenen sentits poètics tenen unes característiques pròpies, força marcades per aquest deler, com s'ha dit, assagístic. Una escriptura que, així, permet la imbricació de la subjectivitat i l'expressió dels diversos assumptes que tracta: novel·la, poesia, història, política, el mateix assaig o la quotidianitat. Aquesta obra, amb aparent dispersió, ha anat degotejant amb el temps, però efectivament permet al lector formar-se'n una idea, potser parcial, tot i que quan s'han recopilat els seus articles han cobrat valor aquests trets de narrativa assagística, com ara en *Les paraules i els dies* (2002) o *Cròniques desinteressades* (2010), o bé dietarista en *Trajecte circular. Notes d'un dietari* (2003). Obres de referència perquè transcendeixen l'anècdota puntual amb una visió general.